

Βρυξέλλες, 26 Ιουνίου 2018
(OR. en)

10555/18

ELARG 41
COWEB 102

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Αποστολέας: Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου

Αποδέκτης: Αντιπροσωπίες

αριθ. προηγ. εγγρ.: 10374/18

Θέμα: ΔΙΕΥΡΥΝΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΣΤΑΘΕΡΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΔΕΣΗΣ
– Συμπεράσματα του Συμβουλίου

Επισυνάπτονται για τις αντιπροσωπίες τα συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με τη Διεύρυνση και τη Διαδικασία Σταθεροποίησης και Σύνδεσης όπως εγκρίθηκαν από το Συμβούλιο στις 26 Ιουνίου 2018.

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΓΕΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

**ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΔΙΕΥΡΥΝΣΗ ΚΑΙ
ΤΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΣΤΑΘΕΡΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΔΕΣΗΣ**

1. Το Συμβούλιο σημειώνει την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 17ης Απριλίου 2018, για την πολιτική διεύρυνσης της ΕΕ και τις εκθέσεις σχετικά με το Μαυροβούνιο, τη Σερβία, την Τουρκία, την πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας, την Αλβανία, τη Βοσνία-Ερζεγοβίνη και το Κοσσυφοπέδιο*. Το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για την εφαρμογή της νέας μεθοδολογίας της Επιτροπής και για την εναρμόνιση του κύκλου υποβολής εκθέσεων της με την αξιολόγηση των προγραμμάτων οικονομικής μεταρρύθμισης. Το Συμβούλιο σημειώνει επίσης την ανακοίνωση της Επιτροπής με τίτλο «Μια αξιόπιστη προοπτική διεύρυνσης και ενισχυμένη συνεργασία της ΕΕ με τα Δυτικά Βαλκάνια» της 6ης Φεβρουαρίου 2018.
2. Το Συμβούλιο επιβεβαιώνει τη δέσμευσή του όσον αφορά τη διεύρυνση, η οποία εξακολουθεί να αποτελεί κεντρική πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σύμφωνα και με την ανανέωση της συναίνεσης για τη διεύρυνση που ενέκρινε το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στις 14 και 15 Δεκεμβρίου 2006 και με τα συμπεράσματα του Συμβουλίου που ακολούθησαν. Η πολιτική διεύρυνσης εξακολουθεί να αποτελεί στρατηγική επένδυση για την ειρήνη, τη δημοκρατία, την ευημερία, την ασφάλεια και τη σταθερότητα στην Ευρώπη. Η υιοθέτηση των βασικών ευρωπαϊκών αξιών και η προσήλωση σε αυτές συνιστά επιλογή και είναι απαραίτητη για κάθε εταίρο που επιθυμεί να προσχωρήσει στην ΕΕ. Κατά συνέπεια, το Συμβούλιο αναμένει ότι οι εταίροι θα ενστερνιστούν τις ευρωπαϊκές αξίες και θα δεσμευτούν πλήρως σε αυτές και στη σθεναρή επιδίωξη των αναγκαίων μεταρρυθμίσεων προς το συμφέρον των λαών τους. Αξιοποιώντας την πρόοδο που έχει ήδη επιτευχθεί, το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για τη δέσμευση που ανέλαβαν τα Δυτικά Βαλκάνια κατά τη σύνοδο κορυφής της Σόφιας, καθώς και για την ευθυγράμμισή τους με τη δήλωση της Σόφιας. Σύμφωνα με το θεματολόγιο της Θεσσαλονίκης και τη δήλωση της Σόφιας, το Συμβούλιο επαναλαμβάνει την αμέριστη στήριξη της ΕΕ στην ευρωπαϊκή προοπτική των Δυτικών Βαλκανίων. Η ΕΕ είναι αποφασισμένη να ενισχύσει και να εντείνει τη δέσμευσή της σε όλα τα επίπεδα για να υποστηρίξει τις πολιτικές, οικονομικές και κοινωνικές μεταβολές στην περιοχή, μεταξύ άλλων μέσω αυξημένης αρωγής βασισμένης στην απτή πρόοδο των Δυτικών Βαλκανίων όσον αφορά το κράτος δικαίου και τις κοινωνικοοικονομικές μεταρρυθμίσεις. Η Τουρκία παραμένει υποψήφια χώρα και σημαντικός εταίρος σε πολλούς τομείς.

* Η ονομασία αυτή χρησιμοποιείται με επιφύλαξη των θέσεων ως προς το καθεστώς και συνάδει με την απόφαση 1244 (1999) του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών και τη γνώμη του Διεθνούς Δικαστηρίου σχετικά με τη διακήρυξη της ανεξαρτησίας του Κοσσυφοπεδίου.

3. Σύμφωνα με τα προηγούμενα συμπεράσματα του Συμβουλίου και στο πλαίσιο των πολιτικών κριτηρίων της Κοπεγχάγης και της διαδικασίας σταθεροποίησης και σύνδεσης, που παραμένει το κοινό πλαίσιο για τις σχέσεις με τα Δυτικά Βαλκάνια, το Συμβούλιο επιβεβαιώνει, σύμφωνα με την ανανέωση της συναίνεσης για τη διεύρυνση, την ανάγκη για δίκαιους και αυστηρούς όρους και αξιοκρατική αξιολόγηση κάθε χώρας, σε συνδυασμό με την ικανότητα της ΕΕ, σε όλες της τις διαστάσεις, να ενσωματώνει νέα μέλη.
4. Το Συμβούλιο υπογραμμίζει ότι παραμένει αναγκαίο να εστιάζουμε στις θεμελιώδεις μεταρρυθμίσεις για την αντιμετώπιση διαρθρωτικών αδυναμιών που παραμένουν όσον αφορά το κράτος δικαίου, τα θεμελιώδη δικαιώματα, την οικονομική ανάπτυξη και ανταγωνιστικότητα, την ενίσχυση των δημοκρατικών θεσμών και τη μεταρρύθμιση της δημόσιας διοίκησης. Παραμένει σημαντικό να καταγράφονται σταθερό ιστορικό επιδόσεων στην εφαρμογή των μεταρρυθμίσεων, καθώς και συγκεκριμένα και απτά αποτελέσματα σε αυτούς τους κρίσιμους τομείς, ιδιαίτερα για τον γενικότερο ρυθμό των διαπραγματεύσεων προσχώρησης.
5. Το κράτος δικαίου αποτελεί θεμελιώδη αξία στην οποία εδράζεται η ΕΕ και η οποία βρίσκεται στο επίκεντρο τόσο της διαδικασίας διεύρυνσης όσο και της διαδικασίας σταθεροποίησης και σύνδεσης. Απαιτούνται μεταρρυθμίσεις ώστε να αντιμετωπιστούν οι σημαντικές προκλήσεις που εξακολουθούν να υπάρχουν στον τομέα αυτόν, ιδιαίτερα όσον αφορά τη διασφάλιση ανεξάρτητου, αμερόληπτου, αποτελεσματικού δικαστικού σώματος με λογοδοσία, και στην καταπολέμηση της διαφθοράς και του οργανωμένου εγκλήματος, καθώς και στην προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων, μεταξύ άλλων των δικαιωμάτων των προσώπων που ανήκουν σε μειονότητες, της μη διακριτικής μεταχείρισης των εθνικών μειονοτήτων και της καταπολέμησης των διακρίσεων κατά ευάλωτων ομάδων όπως οι Ρομά και οι λεσβίες, οι ομοφυλόφιλοι και τα αμφιφυλόφιλα, διεμφυλικά και μεσοφυλικά άτομα (ΛΟΑΔΜ). Η κατάσταση όσον αφορά την ελευθερία της έκφρασης και την ανεξαρτησία των μέσων ενημέρωσης εξακολουθεί να προκαλεί σοβαρές ανησυχίες που πρέπει να αντιμετωπισθούν κατά προτεραιότητα, με αποφασιστικότητα και αποτελεσματικότητα. Πρέπει να γίνουν επειγόντως συγκεκριμένα βήματα ώστε να αποφεύγονται ο εκφοβισμός, οι απειλές και οι επιθέσεις κατά δημοσιογράφων και να επιλύονται τέτοιες υποθέσεις όταν προκύπτουν. Περαιτέρω προσπάθειες απαιτούνται και για την εξασφάλιση της ισότητας των φύλων και του σεβασμού των δικαιωμάτων των γυναικών και των παιδιών. Επιπλέον, απαιτείται περαιτέρω πρόοδος στη μεταρρύθμιση της δημόσιας διοίκησης ώστε να ενισχυθεί και να βελτιωθεί η διακυβέρνηση σε όλα τα επίπεδα. Το Συμβούλιο σημειώνει με προβληματισμό την τάση αποχής από τις κοινοβουλευτικές εργασίες. Η διασφάλιση ενός πολιτικού διαλόγου χωρίς αποκλεισμούς, ιδιαίτερα εντός των κοινοβουλίων, και η ενίσχυση του ρόλου των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών παραμένουν ουσιώδη στοιχεία της ορθής λειτουργίας της δημοκρατίας. Το Συμβούλιο υπογραμμίζει τη σημασία ελεύθερων, δίκαιων και διαφανών εκλογών, σύμφωνα με τα πρότυπα του ΟΑΣΕ.

6. Όσον αφορά τα οικονομικά κριτήρια, το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για την ανάλυση της Επιτροπής, την οποία άλλωστε συμερίζεται, αναφορικά με τις ανάγκες αντιμετώπισης των μεγαλύτερων δομικών οικονομικών και κοινωνικών προκλήσεων. Το Συμβούλιο ενθαρρύνει όλους τους εταίρους να εφαρμόσουν τα μέτρα που περιλαμβάνονται στα κοινά συμπεράσματα του οικονομικού και δημοσιονομικού διαλόγου μεταξύ ΕΕ και Δυτικών Βαλκανίων και Τουρκίας της 25ης Μαΐου 2018, βάσει των προγραμμάτων τους για οικονομικές μεταρρυθμίσεις. Οι οικονομικές μεταρρυθμίσεις και η ενίσχυση του κράτους δικαίου παράγουν αλληλοενισχυόμενα οφέλη. Το Συμβούλιο υπογραμμίζει τη σημασία της αντιμετώπισης των δομικών προκλήσεων, της βελτίωσης όσον αφορά την οικονομική διακυβέρνηση, την ανταγωνιστικότητα, το επιχειρηματικό περιβάλλον, το επενδυτικό κλίμα, τη βιωσιμότητα των δημοσίων οικονομικών, την ανάπτυξη και τη δημιουργία θέσεων εργασίας. Το Συμβούλιο επαναλαμβάνει ότι είναι σημαντικό να αντιμετωπιστεί η «διαρροή» εγκεφάλων, να δημιουργηθούν περαιτέρω ευκαιρίες και να διασφαλισθούν θετικές προοπτικές για τους νέους.
7. Οι σχέσεις καλής γειτονίας και η περιφερειακή συνεργασία παραμένουν θεμελιώδη στοιχεία της διαδικασίας διεύρυνσης, καθώς και της διαδικασίας σταθεροποίησης και σύνδεσης. Το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για την πρόοδο που έχει επιτευχθεί και επαναλαμβάνει τη σημασία της περιφερειακής συνεργασίας, που επισημάνθηκε επίσης στη σύνοδο κορυφής της Σόφιας, και ειδικότερα της συνδεσιμότητας εντός της περιοχής και με την ΕΕ. Στηρίζει πλήρως τις εποικοδομητικές πρωτοβουλίες και τις δομές που ενισχύουν την περιφερειακή συνεργασία χωρίς αποκλεισμούς. Το Συμβούλιο ζητεί να καταβληθούν περαιτέρω προσπάθειες ώστε να αντιμετωπισθούν προβλήματα που έχουν κληρονομηθεί από το παρελθόν και να προαχθεί η συμφιλίωση, μεταξύ άλλων με την προαγωγή κλίματος ανεκτικότητας. Δηλώσεις και ενέργειες που έχουν αρνητικό αντίκτυπο στις σχέσεις καλής γειτονίας και στην ειρηνική διευθέτηση των διαφορών θα πρέπει να αποφεύγονται. Απαιτούνται αποφασιστικές προσπάθειες και η μέγιστη πολιτική αποφασιστικότητα ώστε να διασφαλισθεί ότι θα επιλυθούν οι διμερείς διαφορές που εκκρεμούν. Το Συμβούλιο επαναλαμβάνει επίσης ότι είναι ανάγκη να εξεταστούν υποθέσεις εγχώριων εγκλημάτων πολέμου χωρίς διακρίσεις, καταπολεμώντας την ατιμωρησία και διασφαλίζοντας τη λογοδοσία, μεταξύ άλλων μέσω ουσιαστικής περιφερειακής συνεργασίας και πλήρους συνεργασίας με τον Μηχανισμό για τα διεθνή ποινικά δικαστήρια και το Ειδικό Δικαστήριο για το Κοσσυφοπέδιο («Specialist Chambers») και υποστήριξης των εργασιών τους. Διαφορές και ζητήματα που εκκρεμούν θα πρέπει να επιλύονται σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο και τις καθιερωμένες αρχές, μεταξύ των οποίων η συμφωνία περί ζητημάτων διαδοχής.

8. Το Συμβούλιο επαναλαμβάνει τη σημασία της περαιτέρω εμβάθυνσης της συνεργασίας σε θέματα εξωτερικής πολιτικής και προσβλέπει σε ενισχυμένη ευθυγράμμιση με την κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας της ΕΕ, ιδίως σε ζητήματα όπου διακυβεύονται μείζονα κοινά συμφέροντα, όπως για παράδειγμα τα περιοριστικά μέτρα και η αντιμετώπιση υβριδικών απειλών. Η ένταξη στην ΕΕ είναι μια επιλογή, η οποία απαιτεί να συμμερίζεται κανείς τις αρχές, τις αξίες και τους στόχους που η Ένωση επιδιώκει να προωθήσει στις γειτονικές της χώρες και πέρα από αυτές. Σε αυτά περιλαμβάνεται και η πλήρης ευθυγράμμιση με την κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας, καθώς και η αποφυγή τυχόν ενεργειών που αντιβαίνουν σε αυτήν.
9. Αναγνωρίζοντας ειδικότερα τη σημασία της ελευθέρωσης του καθεστώτος θεωρήσεων για τους πολίτες, το Συμβούλιο ενθαρρύνει την Επιτροπή να συνεχίσει την εκ του σύνεγγυς παρακολούθηση της εφαρμογής όλων των προϋποθέσεων που έχουν τεθεί για την ελευθέρωση του καθεστώτος θεωρήσεων, μεταξύ άλλων μέσω του μηχανισμού παρακολούθησης. Υπενθυμίζοντας τον μηχανισμό αναστολής, το Συμβούλιο ενθαρρύνει τις αρμόδιες αρχές να εντείνουν τις προσπάθειες αντιμετώπισης της ροής των προδήλως αβάσιμων αιτήσεων ασύλου.
10. Η τρομοκρατία, η ριζοσπαστικοποίηση και το οργανωμένο έγκλημα εξακολουθούν να αποτελούν απειλή για την ασφάλεια της ΕΕ και ολόκληρης της περιοχής. Σύμφωνα με προηγούμενα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και του Συμβουλίου, το Συμβούλιο υπενθυμίζει τη σημασία της εξωτερικής διάστασης των εργασιών της ΕΕ για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας και της περαιτέρω ενίσχυσης της αντιτρομοκρατικής συνεργασίας με την Τουρκία και τα Δυτικά Βαλκάνια, ειδικότερα στον τομέα της καταπολέμησης των αλλοδαπών τρομοκρατών μαχητών και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, της πρόληψης και της καταπολέμησης της ριζοσπαστικοποίησης, των ενισχυμένων συνοριακών ελέγχων και της παράνομης διακίνησης πυροβόλων όπλων και ελαφρού οπλισμού. Απαιτούνται επίσης περαιτέρω προσπάθειες και ισχυρό ιστορικό επιδόσεων για την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος. Υπενθυμίζοντας τη στήριξη της ΕΕ, ιδιαίτερα με την Ολοκληρωτική διακυβέρνηση της εσωτερικής ασφάλειας (IISG), το Συμβούλιο εξακολουθεί να ζητεί από τους εταίρους να εντείνουν και να επιβάλουν νομικά και επιχειρησιακά μέτρα σε όλους αυτούς τους τομείς.

11. Το Συμβούλιο εξαίρει την Τουρκία και τα Δυτικά Βαλκάνια για τις ανανεωμένες προσπάθειες και την εποικοδομητική συνεργασία τους για την αντιμετώπιση της μεταναστευτικής κρίσης, που απέδωσαν σαφή αποτελέσματα. Το Συμβούλιο επαναλαμβάνει ότι απαιτείται αδιάλειπτη εφαρμογή της δήλωσης ΕΕ-Τουρκίας και σταθερή υποστήριξη των εταίρων κατά μήκος της οδού των Δυτικών Βαλκανίων. Χρειάζονται περαιτέρω ενέργειες για να διασφαλισθεί η επαρκής διοικητική ικανότητα και ικανότητα επιβολής για την αντιμετώπιση των προκλήσεων της μετανάστευσης, μεταξύ άλλων να καταπολεμηθεί η παράνομη διακίνηση μεταναστών. Η ΕΕ θα συνεχίσει να προσφέρει οικονομική και τεχνική βοήθεια, μέσω μεταξύ άλλων της Διευκόλυνσης της ΕΕ για τους Πρόσφυγες στην Τουρκία, ώστε να ενισχυθεί η συνεργασία στον τομέα αυτόν.
12. Το Συμβούλιο εξακολουθεί να τονίζει τη σημασία της στρατηγικής επικοινωνίας για την εξασφάλιση της δημόσιας στήριξης και της επίγνωσης των πλεονεκτημάτων και των υποχρεώσεων που απορρέουν από τη διεύρυνση, καταπολεμώντας την παραπληροφόρηση. Το Συμβούλιο υπογραμμίζει την κοινή ευθύνη όλων των εταίρων να ενημερώνουν επαρκώς γι' αυτά τα πλεονεκτήματα και τις υποχρεώσεις, καθώς και τη δική τους προσήλωση στις αξίες και τις προοπτικές της ΕΕ. Εξίσου σημαντική παραμένει η συνεχής δέσμευση της ΕΕ και των κρατών μελών, επιδιώκοντας μεταξύ άλλων αποτελεσματικότερη στρατηγική επικοινωνιακή πολιτική, έναντι των εταίρων αλλά και των πολιτών της ΕΕ, ιδίως μέσω της Ειδικής Ομάδας «StratCom - Δυτικά Βαλκάνια».
13. Το Συμβούλιο υπενθυμίζει τη συνεχή χρηματοδοτική και τεχνική συνδρομή της ΕΕ υπέρ της διαδικασίας διεύρυνσης και της διαδικασίας σταθεροποίησης και σύνδεσης, ιδίως μέσω του μηχανισμού προενταξιακής βοήθειας (ΜΠΒ ΙΙ), του οποίου η ενδιάμεση επανεξέταση οριστικοποιείται. Θα πρέπει να διατηρηθεί η έμφαση στις βασικές προτεραιότητες και στην ενισχυμένη συνοχή μεταξύ της χρηματοδοτικής συνδρομής και της συνολικής προόδου που σημειώνεται κατά την εφαρμογή της προενταξιακής στρατηγικής, μεταξύ άλλων μέσω της εκταμίευσης της επιβράβευσης των επιδόσεων βάσει της προόδου και των αποτελεσμάτων που σημειώθηκαν.
14. Το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για τη δρομολόγηση της Ατζέντας προτεραιοτήτων της Σόφιας, η οποία βασίζεται στις σχετικές πτυχές της ανακοίνωσης της Επιτροπής που εγκρίθηκε στις 6 Φεβρουαρίου 2018.

ΔΙΕΥΡΥΝΣΗ

ΜΑΥΡΟΒΟΥΝΙΟ

15. Το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για τη συνολική πρόοδο που επετεύχθη στις διαπραγματεύσεις προσχώρησης με το Μαυροβούνιο, με 31 από τα 35 κεφάλαια ανοικτά και 3 προσωρινά κλειστά ως τώρα. Με το θεσμικό πλαίσιο να έχει ολοκληρωθεί και το νομικό πλαίσιο να έχει εν πολλοίς διαμορφωθεί, το σύστημα του κράτους δικαίου θα πρέπει πλέον, στο σύνολό του, να επιδειξεί πιο απτά αποτελέσματα, καθώς και ενισχυμένο και σταθερό ιστορικό επιδόσεων. Ειδικότερα, το Συμβούλιο υπενθυμίζει ότι η πρόοδος στα κεφάλαια για το κράτος δικαίου και τα θεμελιώδη δικαιώματα, όπως καθορίζεται στο διαπραγματευτικό πλαίσιο, θα εξακολουθήσει να καθορίζει τον γενικό ρυθμό των διαπραγματεύσεων προσχώρησης. Ως εκ τούτου, το Μαυροβούνιο θα πρέπει πλέον να εστιάσει τις μεταρρυθμιστικές προσπάθειές του στην εκπλήρωση των ενδιάμεσων κριτηρίων αξιολόγησης για τα κεφάλαια 23 και 24 και στην εφαρμογή των αντίστοιχων σχεδίων δράσης.
16. Το Συμβούλιο παροτρύνει μετ' επιτάσεως το Μαυροβούνιο να εντείνει περισσότερο τις προσπάθειες για την καταπολέμηση της διαφθοράς και του οργανωμένου εγκλήματος, της νομιμοποίησης προσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της εμπορίας ανθρώπων, μεταξύ άλλων χάρη σε αποτελεσματικές έρευνες, διώξεις και τελικές καταδίκες, και να βελτιώσει την κατάσχεση και δήμευση περιουσιακών στοιχείων που προέρχονται από εγκληματικές δραστηριότητες. Οι πρόσφατες επιθέσεις σε δημοσιογράφους καταδεικνύουν ότι οι αρχές πρέπει επειγόντως να εγυηθούν το κλίμα ασφάλειας, που ευνοεί την ελευθερία της έκφρασης και την ανεξαρτησία των μέσων ενημέρωσης. Απαιτούνται περαιτέρω ενέργειες για τη μεταρρύθμιση της δημόσιας διοίκησης και την ενίσχυση της ανεξαρτησίας των θεσμών.
17. Όσον αφορά τις οικονομικές μεταρρυθμίσεις, το Συμβούλιο, σύμφωνα με τα κοινά συμπεράσματα του οικονομικού και δημοσιονομικού διαλόγου μεταξύ ΕΕ και Δυτικών Βαλκανίων και Τουρκίας, επιδοκιμάζει τη διαρκή οικονομική ανάπτυξη και ενθαρρύνει το Μαυροβούνιο να λάβει μέτρα για να διασφαλίσει δημοσιονομική βιωσιμότητα, να μειώσει το υψηλό δημόσιο χρέος και το έλλειμμα του εμπορικού ισοζυγίου, να προωθήσει τις μεταρρυθμίσεις σε σημαντικούς τομείς, όπως η σύναψη δημοσίων συμβάσεων και η αγορά εργασίας, και να βελτιώσει το επιχειρηματικό περιβάλλον.

18. Όσον αφορά τις εκλογές, οι αρχές του Μαυροβουνίου θα πρέπει να αντιμετωπίσουν κάθε παρατυπία που αναφέρουν οι διεθνείς παρατηρητές και να εμμείνουν στην πολιτική δέσμευση για μια συνολική εκλογική μεταρρύθμιση χωρίς αποκλεισμούς, προκειμένου να ενισχυθεί η εμπιστοσύνη στο εκλογικό πλαίσιο. Το Συμβούλιο επαναλαμβάνει ότι η επανάληψη του πολιτικού διαλόγου στο κοινοβούλιο παραμένει ευθύνη όλων των κομμάτων.
19. Το Συμβούλιο εκφράζει ιδιαίτερη ικανοποίηση για τον συνεχιζόμενο θετικό ρόλο του Μαυροβουνίου στην περαιτέρω ανάπτυξη της περιφερειακής συνεργασίας και στην προώθηση σχέσεων καλής γειτονίας.
20. Επιπλέον, το Συμβούλιο συγχαίρει θερμά το Μαυροβούνιο για τη συνεπή συνεργασία του σε θέματα εξωτερικής πολιτικής, ειδικότερα δε για τη διατήρηση της πλήρους ευθυγράμμισής του με τις θέσεις της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας της ΕΕ.

ΣΕΡΒΙΑ

21. Το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για τη συνολική πρόοδο που επετεύχθη στις διαπραγματεύσεις προσχώρησης με τη Σερβία, καθώς, έως τώρα, 14 από τα 35 κεφάλαια της διαπραγμάτευσης άνοιξαν και 2 έκλεισαν προσωρινά. Το Συμβούλιο υπενθυμίζει ότι έχει επιτευχθεί ουσιαστική πρόοδος στα κεφάλαια για το κράτος δικαίου και τα θεμελιώδη δικαιώματα, καθώς και σε ό,τι αφορά την εξομάλυνση των σχέσεων της Σερβίας με το Κοσσυφοπέδιο, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο διαπραγματευτικό πλαίσιο, και θα εξακολουθήσει να καθορίζει τον γενικό ρυθμό των διαπραγματεύσεων προσχώρησης. Η εφαρμογή των ενδιάμεσων κριτηρίων αξιολόγησης για τα κεφάλαια 23 και 24 και των αντίστοιχων σχεδίων δράσης θα πρέπει να εξακολουθήσει να αποτελεί οδηγό για τις μελλοντικές μεταρρυθμίσεις δημιουργώντας ισχυρό ιστορικό επιδόσεων.
22. Το Συμβούλιο χαιρετίζει την ανανεωμένη προσήλωση της σερβικής κυβέρνησης στην ενσωμάτωση στην ΕΕ ως στρατηγικό της στόχο. Είναι πλέον πολύ σημαντικό αυτή η στρατηγική επιλογή να προβληθεί εναργέστερα και σαφέστερα στη δημόσια συζήτηση.

23. Το Συμβούλιο καλεί τη Σερβία να επιταχύνει τις μεταρρυθμιστικές προσπάθειές της στον τομέα του κράτους δικαίου, και ειδικότερα να εξασφαλίσει την ανεξαρτησία και την συνολική αποτελεσματικότητα του δικαστικού συστήματος. Ιδιαίτερη έμφαση θα πρέπει να δοθεί στην αποτελεσματική εφαρμογή των μεταρρυθμίσεων στον τομέα αυτό, συμπεριλαμβανομένης της επίτευξης συγκεκριμένων αποτελεσμάτων και σταθερού ιστορικού επιδόσεων με τη διενέργεια αποτελεσματικών ερευνών, διώξεων και οριστικών καταδικαστικών αποφάσεων, ιδίως σε ό, τι αφορά την καταπολέμηση της διαφθοράς, του οργανωμένου εγκλήματος και της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες. Η έλλειψη προόδου στον τομέα της ελευθερίας της έκφρασης προκαλεί αυξανόμενη ανησυχία. Οι αρχές θα πρέπει να διασφαλίσουν ένα ασφαλές κλίμα που θα ευνοεί την ανεμπόδιστη άσκηση της ελευθερίας της έκφρασης καθώς και την ανεξαρτησία των μέσων ενημέρωσης εντείνοντας, μεταξύ άλλων, τις προσπάθειες για την διερεύνηση περιπτώσεων επιθέσεων εναντίον δημοσιογράφων. Η Σερβία πρέπει να δώσει ιδιαίτερη προσοχή στον απόλυτο σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένης της προστασίας των πιο ευάλωτων ομάδων, καθώς και στην άνευ διακρίσεων μεταχείριση των εθνικών μειονοτήτων σε ολόκληρη την Σερβία, ιδίως στους τομείς της εκπαίδευσης, της χρήσης μειονοτικών γλωσσών, της πρόσβασης στα μέσα ενημέρωσης και των θρησκευτικών τελετών σε μειονοτικές γλώσσες. Οι περιπτώσεις ρητορικής μίσους, εκφοβισμού και επιθέσεων πρέπει να αντιμετωπίζονται άμεσα και αποτελεσματικά. Το Συμβούλιο ζητεί εκ νέου την αποτελεσματική εφαρμογή των σχετικών στρατηγικών εγγράφων. Επιπλέον, η διαφάνεια, η συμμετοχικότητα και η ποιότητα της νομοθεσίας πρέπει να ενισχυθούν, μεταξύ άλλων με την προαγωγή ευνοϊκού περιβάλλοντος για την κοινωνία των πολιτών. Απαιτείται επείγοντως περαιτέρω πρόοδος σχετικά με την ορθή λειτουργία των ανεξάρτητων οργάνων και των δημοκρατικών θεσμών, συμπεριλαμβανομένου του κοινοβουλευτικού ελέγχου, καθώς και σχετικά με τις συνταγματικές μεταρρυθμίσεις. Μετά τις τελευταίες εκλογές, το Συμβούλιο τονίζει ότι πρέπει να δοθεί συνέχεια στις συστάσεις των διεθνών εκλογικών παρατηρητών κατά προτεραιότητα. Υπογραμμίζει, επίσης, τη σημασία του εγγώριου χειρισμού υποθέσεων εγκλημάτων πολέμου και την πλήρη συνεργασία με τον μηχανισμό για τα διεθνή ποινικά δικαστήρια (MICT).
24. Όσον αφορά τις οικονομικές μεταρρυθμίσεις το Συμβούλιο, λαμβάνοντας υπόψη τα κοινά συμπεράσματα του οικονομικού και δημοσιονομικού διαλόγου μεταξύ ΕΕ και Δυτικών Βαλκανίων και Τουρκίας, εκφράζει ικανοποίηση για τη συνεχή πρόοδο που έχει σημειωθεί και ενθαρρύνει τη Σερβία να βελτιώσει περαιτέρω το επιχειρηματικό περιβάλλον, να αντιμετωπίσει το δημόσιο χρέος και να προχωρήσει την εφαρμογή των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων, ιδίως στους τομείς της ενέργειας και των μεταφορών, της αγοράς εργασίας, της φορολογικής διοίκησης και των δημόσιων συμβάσεων, συμπεριλαμβανομένης της αναδιάρθρωσης και της ιδιωτικοποίησης των κρατικών επιχειρήσεων.

25. Όσον αφορά τον διάλογο υπό την αιγίδα της ΕΕ μεταξύ Βελιγραδίου και Πρίστινας, το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για το γεγονός ότι και οι δύο πλευρές έχουν δεσμευτεί απέναντι στην Ύπατη Εκπρόσωπο να εργαστούν για την πλήρη εξομάλυνση των σχέσεων, μεταξύ άλλων με τη μορφή νομικά δεσμευτικής συμφωνίας, η οποία είναι καίριας σημασίας για τις ευρωπαϊκές πορείες τους και ζωτικής σημασίας για τη βιώσιμη περιφερειακή σταθερότητα.
26. Το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για την από καιρό αναμενόμενη έναρξη των εργασιών της ομάδας διαχείρισης για τη σύνταξη του καταστατικού της Ένωσης/Κοινότητας δήμων σερβικής πλειοψηφίας στο Κοσσυφοπέδιο, με βάση τη συμφωνία των Βρυξελλών του 2013 και τη συμφωνία του Αυγούστου του 2015, και αναμένει από τις δύο πλευρές να συμμετάσχουν εποικοδομητικά στη διαδικασία προκειμένου να εκπληρώσουν ταχέως αυτή την από μακρού δέσμευση. Το Συμβούλιο απευθύνει έκκληση για ταχεία αντιμετώπιση των εναπομεινάντων εμποδίων στην υλοποίηση της συμφωνίας για την ενέργεια. Λαμβάνοντας υπόψη τον αργό ρυθμό της προόδου, το Συμβούλιο τονίζει ότι είναι σημαντικό να ολοκληρωθεί η εφαρμογή όλων των υπόλοιπων προηγούμενων συμφωνιών και ιδίως εκείνων που αφορούν τη γέφυρα της Mitrovica, την ολοκληρωμένη διαχείριση των συνόρων και την αμοιβαία αναγνώριση των διπλωμάτων. Το Συμβούλιο καλεί τη Σερβία να εφαρμόσει γρήγορα και καλόπιστα τις υποχρεώσεις που της αναλογούν βάσει των υφιστάμενων συμφωνιών και να συνεργαστεί εποικοδομητικά με το Κοσσυφοπέδιο για την εκπόνηση και την εφαρμογή μελλοντικών συμφωνιών. Το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για την εφαρμογή της συμφωνίας για τη δικαιοσύνη το φθινόπωρο του 2017, η οποία εξασφαλίζει τη λειτουργία ενός ολοκληρωμένου δικαστικού συστήματος στο Κοσσυφοπέδιο και παρέχει σε όλες τις κοινότητες πρόσβαση στη δικαιοσύνη. Το Συμβούλιο θα συνεχίσει να παρακολουθεί εκ του σύνεγγυς τη σταθερή προσήλωση της Σερβίας στην επίτευξη ορατής και βιώσιμης προόδου για την εξομάλυνση των σχέσεων με το Κοσσυφοπέδιο, ώστε η Σερβία και το Κοσσυφοπέδιο να μπορέσουν να συνεχίσουν τις ευρωπαϊκές τους πορείες χωρίς να μπορεί η μία χώρα να παρεμποδίζει τις προσπάθειες της άλλης και με την προοπτική να είναι αμφότερες σε θέση να ασκούν πλήρως τα δικαιώματά τους και να εκπληρώνουν τις υποχρεώσεις τους. Το Συμβούλιο εκφράζει την εκτίμησή του για το έργο της Ύπατης Εκπροσώπου να διευκολύνει το διάλογο και αναμένει με ενδιαφέρον την περαιτέρω εντατική συνεργασία με τα μέρη, προκειμένου να επιτευχθεί συνολική εξομάλυνση.
27. Το Συμβούλιο καλεί εκ νέου τη Σερβία να ευθυγραμμιστεί προοδευτικά με την Κοινή Εξωτερική Πολιτική και Πολιτική Ασφαλείας της ΕΕ, σύμφωνα με το διαπραγματευτικό πλαίσιο, και να αντιστρέψει κατά προτεραιότητα την τρέχουσα φθίνουσα τάση.

28. Επίσης, το Συμβούλιο καλεί τη Σερβία να μην αποκλίνει από την κοινή πολιτική θεωρήσεων της ΕΕ, όπου οι πρόσφατες πρακτικές, όπως η σύναψη συμφωνιών απελευθέρωσης του καθεστώτος θεωρήσεων με ορισμένες τρίτες χώρες, εγείρει ανησυχίες.
29. Το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για την επικοδομητική συμμετοχή της Σερβίας στην περιφερειακή συνεργασία και ενθαρρύνει τη Σερβία να συνεχίσει σταθερά τις προσπάθειες για σύσφιξη των σχέσεων καλής γειτονίας.

ΤΟΥΡΚΙΑ

30. Το Συμβούλιο επιβεβαιώνει τη σημασία που αποδίδει στις σχέσεις της ΕΕ με την Τουρκία, η οποία αποτελεί βασικό εταίρο. Παραμένει προσηλωμένο στη διατήρηση ανοικτού και ειλικρινούς διαλόγου, για την αντιμετώπιση κοινών προκλήσεων και για τη συνεργασία σε βασικούς τομείς κοινού ενδιαφέροντος, όπως η μετανάστευση, η καταπολέμηση της τρομοκρατίας, η ενέργεια, οι μεταφορές, η οικονομία και το εμπόριο. Το Συμβούλιο εξαίρει τις σημαντικές προσπάθειες της Τουρκίας όσον αφορά τη φιλοξενία και την αντιμετώπιση των αναγκών περισσότερων από 3,5 εκατομμυρίων προσφύγων. Η συνέχιση της εφαρμογής της δήλωσης ΕΕ-Τουρκίας, η οποία μειώνει τις παράτυπες και επικίνδυνες διελεύσεις και σώζει ζωές στο Αιγαίο Πέλαγος, είναι προς το συμφέρον και των δύο πλευρών και εξακολουθεί να έχει ζωτική σημασία. Η ενισχυμένη διαχείριση των κοινών συνόρων με την ΕΕ εξακολουθεί να αποτελεί προτεραιότητα. Εν αναμονή της πλήρους και αποτελεσματικής εφαρμογής της συμφωνίας επανεισδοχής ΕΕ-Τουρκίας έναντι όλων των κρατών μελών, οι υφιστάμενες διμερείς συμφωνίες επανεισδοχής και οι διατάξεις σε παρεμφερείς συμφωνίες και διακανονισμούς με τα κράτη μέλη της ΕΕ πρέπει να εξακολουθήσουν να εφαρμόζονται δεόντως. Η συνεργασία στον τομέα της δικαιοσύνης και των εσωτερικών υποθέσεων με όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ είναι πρωταρχικής σημασίας.

31. Το Συμβούλιο υπενθυμίζει τα συμπεράσματά του της 18ης Ιουλίου 2016, στα οποία καταδίκασε άμεσα και έντονα την απόπειρα πραξικοπήματος της 15ης Ιουλίου και εξέφρασε την αλληλεγγύη του προς τον τουρκικό λαό και την πλήρη υποστήριξη του στους δημοκρατικούς θεσμούς της Τουρκίας. Ωστόσο, η δυσανάλογη κλίμακα και το εύρος που έλαβαν τα μέτρα που ελήφθησαν μετά το γεγονός αυτό, εγείρουν σοβαρές ανησυχίες. Το Συμβούλιο υπενθυμίζει τα διεθνή πρότυπα και τις υποχρεώσεις στις οποίες η Τουρκία έχει προσχωρήσει και δεσμευτεί, και καλεί την Τουρκία να λάβει επείγοντως μέτρα για την αντιστροφή των αρνητικών τάσεων.
32. Το Συμβούλιο προβληματίζεται ιδιαίτερα για τη συνεχιζόμενη και άκρως ανησυχητική οπισθοδρόμηση όσον αφορά το κράτος δικαίου και τα θεμελιώδη δικαιώματα, συμπεριλαμβανομένης της ελευθερίας της έκφρασης. Η επιδείνωση της κατάστασης όσον αφορά την ανεξαρτησία και τη λειτουργία της δικαιοσύνης δεν μπορεί να γίνεται ανεκτή, όπως δεν μπορούν να γίνονται ανεκτοί και οι περιορισμοί, συλλήψεις, φυλακίσεις και άλλα μέτρα κατά των δημοσιογράφων, ακαδημαϊκών, μελών πολιτικών κομμάτων, βουλευτών, υπερασπιστών των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, χρηστών μέσων κοινωνικής δικτύωσης και άλλων, κατά την άσκηση των θεμελιωδών δικαιωμάτων και ελευθεριών τους. Το Συμβούλιο επαναλαμβάνει τις έντονες ανησυχίες του σχετικά τις αρνητικές αυτές εξελίξεις, καθώς και με τη συνεχιζόμενη κράτηση πολιτών της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένων δύο Ελλήνων στρατιωτικών. Η Τουρκία οφείλει να αντιμετωπίσει επείγοντως και αποτελεσματικά αυτές καθώς και πολλές άλλες σοβαρές ελλείψεις και εκκρεμότητες, που προσδιορίζονται στην έκθεση της Επιτροπής. Η Τουρκία πρέπει επίσης να εντείνει τη συνεργασία της με το Συμβούλιο της Ευρώπης και τα αρμόδια όργανα και οργανισμούς του, να λάβει υπόψη τις βασικές συστάσεις τους και να εφαρμόσει όλες τις αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων σύμφωνα με το άρθρο 46 της ΕΣΔΑ. Το Συμβούλιο σημειώνει ειδικά ότι οι πρόσφατες τροποποιήσεις του τουρκικού συντάγματος αποτέλεσαν αντικείμενο κριτικής αξιολόγησης από την επιτροπή της Βενετίας, καθώς δεν διαθέτουν επαρκείς ελέγχους και ισορροπίες και θέτουν σε κίνδυνο τη διάκριση των εξουσιών.

33. Το Συμβούλιο εξακολουθεί να αναμένει από την Τουρκία να επιδείξει αταλάντευτη προσήλωση στην ανάπτυξη σχέσεων καλής γειτονίας, στις διεθνείς συμφωνίες και στην ειρηνική επίλυση των διαφορών, προσφεύγοντας, εφόσον απαιτείται, στο Διεθνές Δικαστήριο. Υπενθυμίζοντας και επιβεβαιώνοντας προηγούμενα συμπεράσματα του Συμβουλίου και του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου σε όλα αυτά τα θέματα, μεταξύ άλλων τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 22ας Μαρτίου 2018 στα οποία καταδικάζονται απερίφραστα οι συνεχιζόμενες παράνομες ενέργειες της Τουρκίας στην Ανατολική Μεσόγειο και το Αιγαίο Πέλαγος, τα συμπεράσματα του Συμβουλίου της 11ης Δεκεμβρίου 2006 καθώς και τη δήλωση της 21ης Σεπτεμβρίου 2005, το Συμβούλιο καλεί την Τουρκία να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις της που απορρέουν από το διαπραγματευτικό πλαίσιο, συμπεριλαμβανομένης της πλήρους και χωρίς διακρίσεις εφαρμογής του πρόσθετου πρωτοκόλλου της Συμφωνίας Σύνδεσης έναντι όλων των κρατών μελών. Το Συμβούλιο επαναλαμβάνει ότι η αναγνώριση όλων των κρατών μελών είναι απαραίτητη συνιστώσα. Η Τουρκία πρέπει να αποφεύγει απειλές και ενέργειες που βλάπτουν τις σχέσεις καλής γειτονίας, να εξομαλύνει τις σχέσεις της με την Κυπριακή Δημοκρατία και να σεβαστεί την κυριαρχία όλων των κρατών μελών της ΕΕ επί των χωρικών τους υδάτων και του εναέριου χώρου τους, καθώς και όλα τα κυριαρχικά τους δικαιώματα, περιλαμβανομένου του δικαιώματος εξερεύνησης και εκμετάλλευσης των φυσικών τους πόρων, σύμφωνα με το ενωσιακό και το διεθνές δίκαιο, συμπεριλαμβανομένης της σύμβασης UNCLOS. Παραμένει ιδιαίτερος σημαντικό να δεσμευτεί και να συμβάλει η Τουρκία στη συνολική διευθέτηση του κυπριακού προβλήματος, συμπεριλαμβανομένων των εξωτερικών πτυχών του, στο πλαίσιο του ΟΗΕ, σύμφωνα με τις σχετικές αποφάσεις του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών, τις αρχές στις οποίες θεμελιώνεται η ΕΕ και στο κοινοτικό κεκτημένο, και να απέχει από δραστηριότητες που συντελούν στην πόλωση στα κράτη μέλη της ΕΕ.
34. Το Συμβούλιο καλεί εκ νέου την Τουρκία να ευθυγραμμιστεί προοδευτικά με την Κοινή Εξωτερική Πολιτική και Πολιτική Ασφάλειας της ΕΕ και να αντιστρέψει κατά προτεραιότητα την τρέχουσα φθίνουσα τάση και υπενθυμίζει τη θέση του σχετικά με την προσχώρηση των κρατών μελών σε διεθνείς οργανισμούς.
35. Το Συμβούλιο σημειώνει ότι η Τουρκία απομακρύνεται ακόμη περισσότερο από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Κατά συνέπεια, οι διαπραγματεύσεις προσχώρησης της Τουρκίας έχουν ουσιαστικά αδρανήσει και δεν μπορεί να εξεταστεί το άνοιγμα ή το κλείσιμο άλλων κεφαλαίων και δεν προβλέπονται περαιτέρω εργασίες για τον εκσυγχρονισμό της τελωνειακής ένωσης ΕΕ-Τουρκίας.

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΣΤΑΘΕΡΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΔΕΣΗΣ

ΠΡΩΗΝ ΓΙΟΥΓΚΟΣΛΑΒΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

36. Το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για το γεγονός ότι η χώρα έχει ξεπεράσει τη βαθιά πολιτική κρίση, μεταξύ άλλων με τη συνεχή εφαρμογή της συμφωνίας του Pržino και την ουσιαστική πρόοδο σχετικά με τις επείγουσες προτεραιότητες για μεταρρυθμίσεις. Το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για το γεγονός ότι, από τον Μάιο του 2017, παρά το δυσμενές πολιτικό πλαίσιο, η νέα κυβέρνηση έχει λάβει σημαντικά μέτρα για τη σταδιακή αποκατάσταση της κουλτούρας του συμβιβασμού, προσεγγίζοντας όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη, συμπεριλαμβανομένης της αντιπολίτευσης, προκειμένου να ενισχύσει τη δημοκρατία και το κράτος δικαίου, να επιδείξει πραγματική βούληση για μεταρρυθμίσεις με διαφάνεια και χωρίς αποκλεισμούς, και απηύθυνε κάλεσμα στους γείτονές της με πνεύμα σχέσεων καλής γειτονίας.
37. Στις 11 Δεκεμβρίου 2016 πραγματοποιήθηκαν πρόωρες βουλευτικές εκλογές, στο πλαίσιο της συμφωνίας του Pržino, τον δε Οκτώβριο του 2017 διοργανώθηκαν τοπικές εκλογές. Το Συμβούλιο σημειώνει ότι το Γραφείο Δημοκρατικών Θεσμών και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του ΟΑΣΕ (ODIHR) έκρινε ότι οι πρόσφατες εκλογές ήταν ανταγωνιστικές και ότι ο σεβασμός των θεμελιωδών ελευθεριών συντέλεσε στη διενέργεια δημοκρατικών εκλογών. Το Συμβούλιο αναγνωρίζει ότι έχει σημειωθεί πρόοδος όσον αφορά την εφαρμογή των συστάσεων του ODIHR και την αποκατάσταση της εμπιστοσύνης των πολιτών στις εκλογικές διαδικασίες.
38. Το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για την πρώτη απτή πρόοδο ως προς την αποκατάσταση της ανεξαρτησίας της δικαστικής εξουσίας, τη βελτίωση των εργασιών των δικαστηρίων και την παρακολούθηση των εργασιών της Ειδικής Εισαγγελίας, δρομολογώντας με τον τρόπο αυτό την αντιστροφή της οπισθοδρόμησης των προηγούμενων ετών. Το Συμβούλιο υπενθυμίζει ότι είναι σημαντικό να συνεχιστεί η απόδοση νομικών ευθυνών για τις παρατυπίες που ήρθαν στο προσκήνιο από τις τηλεφωνικές υποκλοπές το 2015 και για τις συναφείς ελλείψεις εποπτείας, και ότι πρέπει να αποδοθούν ευθύνες για την επίθεση στο κοινοβούλιο στις 27 Απριλίου 2017. Το Συμβούλιο ενθαρρύνει τη συνέχιση της εφαρμογής της στρατηγικής για τη δικαστική μεταρρύθμιση και τις περαιτέρω προσπάθειες για την εξέταση των εκκρεμών συστάσεων, την επίτευξη περαιτέρω απτών αποτελεσμάτων και τη διασφάλιση ότι οι δικαστικές αρχές μπορούν να λειτουργούν ανεξάρτητα.

39. Το Συμβούλιο επιδοκιμάζει την πρόοδο που έχει επιτευχθεί όσον αφορά το πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων της ΕΕ. Προτρέπει όλα τα μέρη να διατηρήσουν τον εποικοδομητικό διάλογο και να συνεχίσουν να επιταχύνουν το σημερινό ρυθμό των μεταρρυθμίσεων, ιδίως στους βασικούς τομείς του κράτους δικαίου, όπως η καταπολέμηση της διαφθοράς και του οργανωμένου εγκλήματος, η μεταρρύθμιση του δικαστικού συστήματος, η καταπολέμηση της ρίζοσπαστικοποίησης και της τρομοκρατίας, και η μεταρρύθμιση των υπηρεσιών πληροφοριών. Τονίζει τη σημασία που έχουν μια μη πολιτικοποιημένη και αξιοκρατική δημόσια διοίκηση, η εκλογική μεταρρύθμιση, η ελευθερία των μέσων ενημέρωσης και η ενίσχυση της εποπτείας επί της εκτελεστικής εξουσίας. Υπενθυμίζει, επίσης, τη σημασία της αποτελεσματικής υλοποίησης των εν εξελίξει και προγραμματισμένων μεταρρυθμίσεων.
40. Το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για τον εποικοδομητικό ρόλο που διαδραματίζει η κοινωνία των πολιτών στην υποστήριξη των διεργασιών για τον δημοκρατικό μετασχηματισμό, της ουσιαστικής βελτίωσης του περιβάλλοντος στο οποίο δραστηριοποιείται η κοινωνία των πολιτών και της δέσμευσης για ειλικρινή διάλογο και συμμετοχικότητα που έχει επιδείξει η κυβέρνηση. Υπενθυμίζει τη σημασία των καλών σχέσεων μεταξύ εθνοτικών ομάδων, υποστηρίζει τη δέσμευση της κυβέρνησης και επικροτεί το γεγονός ότι ελήφθη μια σειρά από μέτρα προκειμένου να οικοδομηθεί μεγαλύτερη εμπιστοσύνη μεταξύ των κοινοτήτων και να εφαρμοστεί περαιτέρω η συμφωνία-πλαίσιο της Οχρίδας.
41. Το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για την αξιοσημείωτη βελτίωση όσον αφορά τη διαχείριση των δημόσιων οικονομικών και τη διαφάνεια. Καλεί, επίσης, τη χώρα, σύμφωνα με τα κοινά συμπεράσματα του οικονομικού και δημοσιονομικού διαλόγου μεταξύ ΕΕ και Δυτικών Βαλκανίων και Τουρκίας, να αντιμετωπίσει βασικές προκλήσεις, όπως η καταπολέμηση της άτυπης οικονομίας και της διαφθοράς, η αντιμετώπιση της έλλειψης συστηματικής και αποτελεσματικής επιβολής του νόμου και του αδιαφανούς κανονιστικού πλαισίου, η αντιμετώπιση της υψηλής ανεργίας των νέων και των γυναικών, και ο εκσυγχρονισμός του εκπαιδευτικού συστήματος σε όλα τα επίπεδα.
42. Το Συμβούλιο επιδοκιμάζει την αυξανόμενη εναρμόνιση της χώρας με την εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας της ΕΕ και ενθαρρύνει την περαιτέρω εναρμόνιση της χώρας.

43. Όπως αναφέρεται σε προηγούμενα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και του Συμβουλίου, η διατήρηση σχέσεων καλής γειτονίας, συμπεριλαμβανομένης μιας αμοιβαία αποδεκτής λύσης για το ζήτημα της ονομασίας μετά από διαπραγματεύσεις υπό την αιγίδα του ΟΗΕ, αποτελεί ζήτημα ουσιώδους σημασίας. Το Συμβούλιο εκφράζει ιδιαίτερη ικανοποίηση για την υπογραφή της συμφωνίας με την Ελλάδα όσον αφορά το ζήτημα της ονομασίας, με την οποία τερματίζονται οι μακροχρόνιες συνομιλίες και προσβλέπει στην επικύρωση και εφαρμογή της συμφωνίας αυτής. Το Συμβούλιο επικροτεί επίσης τη σύναψη της συνθήκης φιλίας, καλής γειτονίας και συνεργασίας με τη Βουλγαρία και τονίζει τη σημασία της αδιάλειπτης εφαρμογής της. Χάρη σ' αυτά τα δύο σημαντικά επιτεύγματα, θα πρέπει να παύσουν οριστικά αξιώσεις που στηρίζονται σε εσφαλμένες ιστορικές ερμηνείες.
44. Εν όψει της παραπάνω προόδου όσον αφορά, ιδίως, την εφαρμογή της συμφωνίας του Pržino, τις επείγουσες προτεραιότητες για μεταρρυθμίσεις καθώς και την ευνοϊκή δυναμική που δημιουργήθηκε από τη συμφωνία για το ζήτημα της ονομασίας με την Ελλάδα, το Συμβούλιο συμφωνεί να ανταποκριθεί θετικά στην προαναφερόμενη πρόοδο που πραγματοποίησε η πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας και καθορίζει την πορεία για την έναρξη διαπραγματεύσεων προσχώρησης τον Ιούνιο του 2019. Συνεπώς, το Συμβούλιο υπογραμμίζει ότι έχει κρίσιμη σημασία για την πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας να συνεχίσει να σημειώνει απτή πρόοδο ως προς τις επείγουσες προτεραιότητες για μεταρρυθμίσεις και να επιτυγχάνει περαιτέρω απτά αποτελέσματα ως προς την καταπολέμηση της διαφθοράς, τη διατήρηση και την επιτάχυνση του τρέχοντος ρυθμού των μεταρρυθμίσεων. Προς αυτή την κατεύθυνση, το Συμβούλιο καλεί την Επιτροπή να παρακολουθεί εκ του σύνεγγυς τις ανωτέρω μεταρρυθμιστικές προσπάθειες της πρώην Γιουγκοσλαβικής Δημοκρατίας της Μακεδονίας και θα αξιολογήσει την πρόοδο με βάση την ετήσια έκθεση της Επιτροπής. Το Συμβούλιο υπενθυμίζει ότι η απόφαση για την έναρξη διαπραγματεύσεων προσχώρησης με την πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας θα εξαρτηθεί από την ολοκλήρωση των εθνικών κοινοβουλευτικών διαδικασιών και την έγκριση από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, ενώ αμέσως μετά θα ακολουθήσει η πρώτη διακυβερνητική διάσκεψη πριν από το τέλος του 2019, αναλόγως της προόδου που θα σημειωθεί. Το Συμβούλιο υπογραμμίζει ότι η εν λόγω αξιολόγηση της προόδου θα πρέπει να περιλαμβάνει περαιτέρω απτά και σταθερά αποτελέσματα, με ιδιαίτερη έμφαση στα ακόλουθα:
- μεταρρυθμίσεις του δικαστικού τομέα και προληπτικές έρευνες, διώξεις και τελεσίδικες καταδικαστικές αποφάσεις σε υποθέσεις διαφθοράς και οργανωμένου εγκλήματος, μεταξύ άλλων σε υψηλό επίπεδο,
 - μεταρρύθμιση των υπηρεσιών πληροφοριών και ασφάλειας,
 - μεταρρύθμιση της δημόσιας διοίκησης.
- Το Συμβούλιο λαμβάνει υπό σημείωση την πρόθεση της Επιτροπής να αρχίσει τις απαιτούμενες προπαρασκευαστικές εργασίες.

ALBANIA

45. Το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για τη σταθερή πρόοδο της Αλβανίας κατά την υλοποίηση των μεταρρυθμίσεων σχετικά με τις πέντε βασικές προτεραιότητες: μεταρρύθμιση της δημόσιας διοίκησης, μεταρρύθμιση του δικαστικού κλάδου, καταπολέμηση της διαφθοράς, καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος και προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων των ατόμων που ανήκουν σε μειονότητες και των δικαιωμάτων ιδιοκτησίας. Η θεσμική αναδιάρθρωση του δικαστικού συστήματος είναι υπό εξέλιξη, ως ακρογωνιαίος λίθος μιας συνολικής μεταρρύθμισης της δικαιοσύνης. Η διαδικασία επαναξιολόγησης για δικαστές και εισαγγελείς (έλεγχος) έχει αρχίσει να παράγει τα πρώτα απτά αποτελέσματα, μεταξύ άλλων όσον αφορά υψηλόβαθμα μέλη του δικαστικού σώματος, υπό την εποπτεία της Διεθνούς Επιχείρησης Παρακολούθησης. Το Συμβούλιο ενθαρρύνει την Αλβανία να συνεχίσει την καλή συνεργασία με τη Διεθνή Επιχείρηση Παρακολούθησης. Το Συμβούλιο προτρέπει την Αλβανία να αξιοποιήσει τη μέχρι σήμερα πρόοδο και να συνεχίσει εντατικά τη μεταρρύθμιση του δικαστικού τομέα, με στόχο τη μεγαλύτερη ανεξαρτησία, τη λογοδοσία, τον επαγγελματισμό και την αποτελεσματικότητα του δικαστικού συστήματος, ιδίως μέσω της περαιτέρω προώθησης της διαδικασίας ελέγχου, η οποία είναι ζωτικής σημασίας για την επιτυχία της μεταρρύθμισης.
46. Το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για τις προσπάθειες προς επίτευξη σταθερού ιστορικού επιδόσεων όσον αφορά προληπτικές έρευνες, διώξεις και τελεσίδικες καταδικαστικές αποφάσεις σε υποθέσεις καταπολέμησης της διαφθοράς και του οργανωμένου εγκλήματος, επισημαίνοντας παράλληλα ότι η εξάρθρωση ομάδων οργανωμένου εγκλήματος παραμένει σημαντική πρόκληση. Το Συμβούλιο τονίζει ότι είναι σημαντικό για την Αλβανία να επιδιώξει περαιτέρω απτά και βιώσιμα αποτελέσματα, μεταξύ άλλων στον τομέα της καταπολέμησης της καλλιέργειας και της εμπορίας ναρκωτικών. Προτρέπει την Αλβανία να συνεχίσει και να εντείνει τις προσπάθειες για τον περιορισμό της καλλιέργειας κάνναβης, με βάση τα πρώτα σημαντικά αποτελέσματα που παρατηρήθηκαν κατά τους τελευταίους μήνες. Συγχαίρει την Αλβανία για τη στενή και ενισχυμένη συνεργασία με τις αρχές επιβολής του νόμου των κρατών μελών της ΕΕ και προσδοκά να συνεχισθεί αυτή η αμοιβαία επωφελής πρακτική.

47. Το Συμβούλιο υπογραμμίζει, επίσης, ότι η Αλβανία πρέπει να εντείνει τις προσπάθειές της σε όλους αυτούς τους τομείς και να εξασφαλίσει την επίτευξη περαιτέρω απτών αποτελεσμάτων και στον τομέα της καταπολέμησης της διαφθοράς σε υψηλό επίπεδο, καθώς και στην εξάρθρωση δικτύων οργανωμένου εγκλήματος. Θα πρέπει να υπάρξει συστηματική δικαστική παρακολούθηση των επιτυχημένων επιχειρήσεων επιβολής του νόμου. Στο πλαίσιο της εν εξελίξει μεταρρύθμισης της δικαιοσύνης, εξακολουθεί να απαιτείται η σύσταση των εξειδικευμένων θεσμικών οργάνων για την καταπολέμηση της διαφθοράς και του οργανωμένου εγκλήματος, σύμφωνα με το νομικό πλαίσιο που ήδη εφαρμόζεται. Η δημιουργία σταθερού ιστορικού επιδόσεων προληπτικών ερευνών, διώξεων και καταδικαστικών αποφάσεων στο πλαίσιο της καταπολέμησης του οργανωμένου εγκλήματος και της διαφθοράς σε όλα τα επίπεδα, παραμένει βασικός μακροπρόθεσμος στόχος που εξακολουθεί να απαιτεί περαιτέρω δομημένες και συνεπείς προσπάθειες.
48. Το Συμβούλιο επαναλαμβάνει ότι απαιτούνται αποτελεσματικά νομοθετικά μέτρα και μέτρα πολιτικής ώστε να ενισχυθεί η προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και οι πολιτικές κατά των διακρίσεων, συμπεριλαμβανομένης της ίσης μεταχείρισης όλων των μειονοτήτων και της πρόσβασης αυτών στα δικαιώματα, σε όλη την χώρα, καθώς και να εξασφαλισθεί η συνεπής εφαρμογή του νομοθετικού πλαισίου καλύπτοντας, με συνοδευτικές πράξεις, όλα τα εκκρεμή ζητήματα, μεταξύ των οποίων το δικαίωμα της ελευθερίας αυτοπροσδιορισμού. Το Συμβούλιο υπενθυμίζει επίσης την ανάγκη αποτελεσματικής εφαρμογής των δικαιωμάτων ιδιοκτησίας.
49. Το Συμβούλιο σημειώνει ότι ο συστηματικός και εποικοδομητικός διάλογος μεταξύ της κυβέρνησης και της αντιπολίτευσης για μεταρρυθμίσεις που αφορούν την ΕΕ έχει καίρια σημασία για την επίτευξη προόδου όσον αφορά το πρόγραμμα των μεταρρυθμίσεων προς όφελος των πολιτών, και θα φέρει την χώρα πιο κοντά στην ΕΕ.
50. Το Συμβούλιο επαναλαμβάνει ότι η Αλβανία θα πρέπει να επιταχύνει τις μεταρρυθμίσεις με στόχο την αύξηση της ανταγωνιστικότητας και την αντιμετώπιση της άτυπης οικονομίας. Σύμφωνα με τα κοινά συμπεράσματα του οικονομικού και δημοσιονομικού διαλόγου μεταξύ ΕΕ και Δυτικών Βαλκανίων και Τουρκίας, το Συμβούλιο ενθαρρύνει την Αλβανία να βελτιώσει περαιτέρω το επιχειρηματικό και επενδυτικό περιβάλλον, μεταξύ άλλων, διασφαλίζοντας την προστασία των δικαιωμάτων ιδιοκτησίας, συνεχίζοντας σθεναρά τη δημοσιονομική εξυγίανση και τη βελτίωση της φορολογικής διοίκησης. Το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για την επιτευχθείσα πρόοδο όσον αφορά την απελευθέρωση της αγοράς ενέργειας, των υποδομών των μεταφορών και την ψηφιοποίηση. Προτρέπει την Αλβανία να λάβει μέτρα για την αντιμετώπιση του προβλήματος της διαχείρισης των αποβλήτων.

51. Το Συμβούλιο εξαίρει τη διαρκή πλήρη ευθυγράμμιση της Αλβανίας με την Κοινή Εξωτερική Πολιτική και Πολιτική Ασφαλείας της ΕΕ. Εκφράζει ικανοποίηση για την προσήλωση και την πρόοδο στην καταπολέμηση της τρομοκρατίας και την αντιμετώπιση του βίαιου εξτρεμισμού και ενθαρρύνει την Αλβανία να συνεχίσει τις προσπάθειές της.
52. Το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για τη σταθερή εποικοδομητική δέσμευση της Αλβανίας στην περιφερειακή συνεργασία. Εκφράζει, επίσης, ικανοποίηση για το γεγονός ότι η Αλβανία ενέτεινε το διάλογο με τις γειτονικές χώρες για την αντιμετώπιση των σημαντικών διμερών ζητημάτων και για τη διασφάλιση σχέσεων καλής γειτονίας, που παραμένει ζωτικής σημασίας.
53. Το Συμβούλιο αξιολογεί θετικά τις αυξημένες προσπάθειες της Αλβανίας να λάβει αποτελεσματικά μέτρα για την αντιμετώπιση της υψηλής ροής προδήλως αβάσιμων αιτήσεων ασύλου από Αλβανούς πολίτες προς κράτη μέλη της ΕΕ και συνδεδεμένες χώρες Σένγκεν. Τα μέτρα αυτά πρέπει να συνεχισθούν παράλληλα με τη συνεχή συνεργασία και το συνεχή διάλογο με τις περισσότερες από τις πλέον θιγόμενες χώρες, έως ότου επιτευχθούν σταθερά αποτελέσματα.
54. Εν όψει της παραπάνω προόδου, ιδίως όσον αφορά τις πέντε βασικές προτεραιότητες, το Συμβούλιο συμφωνεί να ανταποκριθεί θετικά στην προαναφερόμενη πρόοδο που πραγματοποίησε η Αλβανία και καθορίζει την πορεία για την έναρξη των διαπραγματεύσεων προσχώρησης τον Ιούνιο του 2019. Συνεπώς, το Συμβούλιο υπογραμμίζει την επιτακτική ανάγκη για την Αλβανία να σημειώσει περαιτέρω πρόοδο στον τομέα της δικαστικής μεταρρύθμισης, ιδίως μέσω του ελέγχου, και να επιτύχει περαιτέρω απτά αποτελέσματα όσον αφορά την καταπολέμηση της διαφθοράς σε όλα τα επίπεδα και την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος, ιδίως σχετικά με την καλλιέργεια και την εμπορία ναρκωτικών, διατηρώντας και επιταχύνοντας το σημερινό ρυθμό των μεταρρυθμίσεων. Στα παραπάνω περιλαμβάνονται:
- περαιτέρω προώθηση της διαδικασίας επαναξιολόγησης δικαστικών και εισαγγελείων, ειδικότερα ολοκλήρωση όλων των φακέλων προτεραιότητας, και οριστικοποίηση της θέσπισης των ανεξάρτητων δικαστικών δομών όπως προβλέπονται από τη συνταγματική αναθεώρηση,
 - οριστικοποίηση της θέσπισης εξειδικευμένων οργανισμών, συγκεκριμένα της Ειδικής δομής για την καταπολέμηση της διαφθοράς και του οργανωμένου εγκλήματος (SPAK) και του Εθνικού γραφείου πληροφοριών (NBI) και του Δικαστηρίου,
 - ενίσχυση του ιστορικού επιδόσεων προληπτικών ερευνών, διώξεων και τελεσίδικων καταδικαστικών αποφάσεων στο πλαίσιο της καταπολέμησης της διαφθοράς και του οργανωμένου εγκλήματος, μεταξύ άλλων σε υψηλό επίπεδο.

Προς αυτή την κατεύθυνση, το Συμβούλιο καλεί την Επιτροπή να παρακολουθεί εκ του σύνεγγυς τις ανωτέρω μεταρρυθμιστικές προσπάθειες της Αλβανίας και θα αξιολογήσει την πρόοδο με βάση την ετήσια έκθεση της Επιτροπής. Το Συμβούλιο υπενθυμίζει ότι η απόφαση για την έναρξη διαπραγματεύσεων προσχώρησης με την Αλβανία θα εξαρτηθεί από την ολοκλήρωση των εθνικών κοινοβουλευτικών διαδικασιών και την έγκριση από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, ενώ αμέσως μετά θα ακολουθήσει η πρώτη διακυβερνητική διάσκεψη πριν από το τέλος του 2019, αναλόγως της προόδου που θα σημειωθεί. Το Συμβούλιο υπογραμμίζει ότι η εν λόγω αξιολόγηση της προόδου θα πρέπει να περιλαμβάνει περαιτέρω απτά και σταθερά αποτελέσματα, με ιδιαίτερη έμφαση στο κράτος δικαίου. Όσον αφορά τις εκλογές, το Συμβούλιο αποδίδει ιδιαίτερη σημασία στην αντιμετώπιση, από πλευράς Αλβανίας, των εκκρεμών συστάσεων του Γραφείου Δημοκρατικών Θεσμών και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του Οργανισμού για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη. Το Συμβούλιο αποδίδει επίσης ιδιαίτερη σημασία στις συνεχιζόμενες προσπάθειες της Αλβανίας για μείωση του αριθμού των προδήλως αβάσιμων αιτήσεων ασύλου και ζητεί επιπλέον από την Επιτροπή να εξασφαλίσει ότι αυτό λαμβάνεται υπόψη.

Το Συμβούλιο λαμβάνει υπό σημείωση την πρόθεση της Επιτροπής να αρχίσει τις απαιτούμενες προπαρασκευαστικές εργασίες.

ΒΟΣΝΙΑ-ΕΡΖΕΓΟΒΙΝΗ

55. Το Συμβούλιο επικροτεί την συμπλήρωση του ερωτηματολογίου της Επιτροπής από τη Βοσνία-Ερζεγοβίνη σχετικά με την αίτηση προσχώρησης της χώρας στην ΕΕ, μέσω του μηχανισμού συντονισμού και παροτρύνει τη Βοσνία-Ερζεγοβίνη να εξακολουθήσει να χρησιμοποιεί τον σημαντικό αυτό μηχανισμό για την προετοιμασία συνεκτικών και ολοκληρωμένων στρατηγικών εγγράφων εθνικής εμβελείας, συμπεριλαμβανομένων των εγγράφων που απαιτούνται δυνάμει της Συμφωνίας Σταθεροποίησης και Σύνδεσης. Το Συμβούλιο υπενθυμίζει ότι η αίτηση προσχώρησης της Βοσνίας-Ερζεγοβίνης στην ΕΕ τον Φεβρουάριο 2016, παρότι αποτελεί στρατηγική δέσμευση για προσέγγιση προς την ΕΕ, οφείλει να συνοδευθεί επείγοντως από τα αποτελέσματα μιας γενικής μεταρρύθμισης επί τόπου. Το Συμβούλιο εκφράζει την ικανοποίησή του για την έγκριση ορισμένων μεταρρυθμίσεων στην Βοσνία-Ερζεγοβίνη προσανατολισμένων προς την ΕΕ, όπως οι μεταρρυθμίσεις σχετικά με τους ειδικούς φόρους κατανάλωσης ή σχετικά με τις εθνικές στρατηγικές για το περιβάλλον και την αγροτική ανάπτυξη. Ωστόσο, το Συμβούλιο σημειώνει με ανησυχία ότι οι διχαστικές ρητορείες και η προεκλογική εκστρατεία έχουν επιβραδύνει σημαντικά το ρυθμό των μεταρρυθμίσεων, ιδίως όσον αφορά το θεματολόγιο των μεταρρυθμίσεων.

56. Το Συμβούλιο υπενθυμίζει ότι αναμένει από τη Βοσνία-Ερζεγοβίνη να εξασφαλίσει την πλήρη και αποτελεσματική εφαρμογή του μεταρρυθμιστικού προγράμματος σύμφωνα με το σχέδιο δράσης που εγκρίθηκε από τις αρχές της Βοσνίας-Ερζεγοβίνης και σε στενή διαβούλευση με την κοινωνία των πολιτών, προς όφελος των πολιτών της και σε στενή συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Ένωση, τα διεθνή χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και τους διεθνείς εταίρους. Οι χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικοοικονομικές μεταρρυθμίσεις, η ενίσχυση του κράτους δικαίου, συμπεριλαμβανομένης της ενίσχυσης της ανεξαρτησίας και της αμεροληψίας, καθώς και η υποχρέωση λογοδοσίας, ο επαγγελματισμός και η αποτελεσματικότητα του δικαστικού συστήματος, η καταπολέμηση της διαφθοράς και του οργανωμένου εγκλήματος, η καταπολέμηση της ριζοσπαστικοποίησης και της τρομοκρατίας, της παράνομης μετανάστευσης, καθώς και η μεταρρύθμιση της δημόσιας διοίκησης σύμφωνα με τα ευρωπαϊκά πρότυπα σε όλα τα επίπεδα της κυβέρνησης, και η περαιτέρω βελτίωση της συνεργασίας μεταξύ όλων των επιπέδων της δημόσιας διοίκησης, παραμένουν κύριες προτεραιότητες.

Επιπλέον, το Συμβούλιο εκφράζει τη λύπη του για την έλλειψη προόδου όσον αφορά την ελευθερία της έκφρασης και τη δημιουργία ανεξάρτητων μέσων ενημέρωσης, και καλεί τη Βοσνία-Ερζεγοβίνη να εντείνει τις προσπάθειές της για την αντιμετώπιση του ζητήματος αυτού.

57. Το Συμβούλιο προτρέπει τη Βοσνία-Ερζεγοβίνη να δώσει απόλυτη προτεραιότητα στη θέσπιση του κώδικα ποινικής δικονομίας της Βοσνίας-Ερζεγοβίνης, σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα. Ζητά επίσης να ολοκληρωθεί η θέσπιση του νόμου για τη σύγκρουση συμφερόντων, καθώς και του νόμου για τις υπηρεσίες πληροφοριών.

58. Το Συμβούλιο σημειώνει την προκήρυξη γενικών εκλογών στις 7 Οκτωβρίου 2018. Το Συμβούλιο εκφράζει τη λύπη του για την απροθυμία για συμβιβασμό που επιδεικνύουν τα πολιτικά κόμματα και καλεί μετ' επιτάσεως τις αρχές της Βοσνίας-Ερζεγοβίνης να τροποποιήσουν επειγόντως το εκλογικό πλαίσιο προκειμένου να διασφαλισθεί η εφαρμογή των αποτελεσμάτων των εκλογών του Οκτωβρίου 2018. Ως προς αυτό, όλοι οι πολιτικοί ηγέτες πρέπει να αναλάβουν τις ευθύνες τους και να βρουν μια λύση όσον αφορά τη Βουλή των Λαών της ομοσπονδίας. Το Συμβούλιο θεωρεί ότι είναι σημαντικό οι εκλογικές μεταρρυθμίσεις να αντιμετωπίζονται με πνεύμα διαλόγου και, κατά συνέπεια, καλεί τη Βοσνία-Ερζεγοβίνη να εφαρμόσει τις συστάσεις του ΟΑΣΕ/ODIHR, προκειμένου η χώρα να προσεγγίσει τα ευρωπαϊκά πρότυπα, βελτιώνοντας τις δημοκρατικές διαδικασίες κατά τις μελλοντικές εκλογές. Το Συμβούλιο αναγνωρίζει επίσης ότι και άλλα ζητήματα σχετικά με τις εκλογές, όπως οι διατάξεις για τη διεξαγωγή τοπικών εκλογών στο Μόσταρ και για την Προεδρία της Βοσνίας-Ερζεγοβίνης θα πρέπει να εξετασθούν σε εύθετο χρόνο μετά τις εκλογές, σύμφωνα με τα ευρωπαϊκά πρότυπα. Επ' αυτού, το Συμβούλιο τονίζει ότι δεν θα πρέπει να ληφθεί κανένα νομοθετικό ή πολιτικό μέτρο που θα δυσχέραινε περισσότερο την εφαρμογή της απόφασης Sejdić-Finci και των άλλων συναφών αποφάσεων. Οι μεταρρυθμίσεις αυτές δεν πρέπει ωστόσο να επηρεάσουν την συνέχιση της εφαρμογής του προγράμματος μεταρρυθμίσεων.
59. Το Συμβούλιο επιβεβαιώνει περαιτέρω την αταλάντευτη προσήλωση του στην ευρωπαϊκή προοπτική της Βοσνίας-Ερζεγοβίνης ως μίας, ενωμένης και κυρίαρχης χώρας και ενθαρρύνει όλες τις αρχές και τις πολιτικές δυνάμεις της Βοσνίας-Ερζεγοβίνης να ξεπεράσουν τη διχαστική, ριζωμένη στο παρελθόν ρητορική, να σταματήσουν να εξυμνούν τους καταδικασθέντες εγκληματίες πολέμου και να προωθήσουν ενεργά τη συμφιλίωση, μεταξύ άλλων μέσω της εκπαίδευσης. Το Συμβούλιο παροτρύνει τη Βοσνία-Ερζεγοβίνη να συμμετάσχει πιο ενεργά στην περιφερειακή συνεργασία και την οικοδόμηση σχέσεων καλής γειτονίας.

60. Το Συμβούλιο χαιρετίζει την πρόοδο όσον αφορά την οικονομική ανάπτυξη και την ανταγωνιστικότητα. Ωστόσο, σύμφωνα με τα κοινά συμπεράσματα του οικονομικού και δημοσιονομικού διαλόγου μεταξύ ΕΕ και Δυτικών Βαλκανίων και Τουρκίας, το Συμβούλιο καλεί τη Βοσνία-Ερζεγοβίνη να αντιμετωπίσει βασικές προκλήσεις όπως η δυσμενής κατάσταση του κράτος δικαίου, το ακόμη ασθενές επιχειρηματικό περιβάλλον, η απουσία ενός κοινού οικονομικού χώρου, το κατακερματισμένο ρυθμιστικό περιβάλλον, η ευρεία και αναποτελεσματική δημόσια διοίκηση, η σημαντική παραοικονομία, η περιορισμένη πρόσβαση σε χρηματοδότηση για ορισμένα τμήματα της οικονομίας, η διαφθορά, οι ανισορροπίες στην αγορά εργασίας που εμφανίζει υψηλή διαρθρωτική ανεργία και χαμηλό ποσοστό απασχόλησης σχετιζόμενο με το ανεπαρκές εκπαιδευτικό σύστημα, οι ελλείψεις θεσμικές υποδομές και το δυσμενές κλίμα επενδύσεων, καθώς και η ενίσχυση του συνολικού πλαισίου εξυγίανσης των τραπεζών. Το Συμβούλιο επαναλαμβάνει επίσης ότι πρέπει να καταβληθούν μεγαλύτερες προσπάθειες από τις αρχές της Βοσνίας-Ερζεγοβίνης στον τομέα της προστασίας του περιβάλλοντος.
61. Το Συμβούλιο παροτρύνει τις αρχές της Βοσνίας-Ερζεγοβίνης να δεσμευθούν ενεργά σε όλα τα επίπεδα όσον αφορά την προπαρασκευαστική διαδικασία ενόψει της γνώμης της Επιτροπής και να προσφέρουν τη συμβολή τους στα αιτήματα της Επιτροπής. Το Συμβούλιο υπενθυμίζει ότι η Επιτροπή, κατά την κατάρτιση της γνώμης της, θα πρέπει να δώσει ιδιαίτερη προσοχή στην εφαρμογή της απόφασης Sejdić-Finci. Λαμβάνοντας υπόψη ότι το Σύνταγμα της Βοσνίας-Ερζεγοβίνης αναφέρει ως λαούς που την απαρτίζουν τους Βόσνιους, τους Κροάτες και τους Σέρβους (μαζί με Άλλους), το Συμβούλιο επαναλαμβάνει ότι οι αρχές της ισότητας όλων των πολιτών και της μη διακριτικής μεταχείρισης πρέπει να είναι πλήρως κατοχυρωμένες. Το Συμβούλιο θα επανεξετάσει τη διαδικασία ένταξης της Βοσνίας-Ερζεγοβίνης στην ΕΕ βάσει της μελλοντικής γνώμης της Επιτροπής σχετικά με την αίτηση της χώρας για προσχώρηση στην ΕΕ.

ΚΟΣΣΥΦΟΠΕΔΙΟ

62. Το Συμβούλιο τονίζει τη σημασία της Συμφωνίας σταθεροποίησης και σύνδεσης (ΣΣΣ) με το Κοσσυφοπέδιο και ενθαρρύνει τη συνέχιση της εφαρμογής του. Αυτή η συμφωνία με αποκλειστικό αντισυμβαλλόμενο την ΕΕ, η οποία δεν θίγει τις θέσεις των κρατών μελών ως προς το καθεστώς του Κοσσυφοπεδίου, παρέχει το συμβατικό πλαίσιο εντός του οποίου η ΕΕ και το Κοσσυφοπέδιο ενδυναμώνουν τη συνεργασία τους και θα αξιολογούν τις εξελίξεις της σχέσης τους. Προσφέρει στο Κοσσυφοπέδιο τη δυνατότητα βιώσιμης προόδου και προσέγγισης με την Ένωση, σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή προοπτική της περιοχής, και δημιουργεί εμπορικές και επενδυτικές ευκαιρίες.
63. Το Συμβούλιο εκφράζει την ικανοποίησή του για την επικύρωση από τη συνέλευση του Κοσσυφοπεδίου, τον Μάρτιο 2018, της συμφωνίας περί συνόρων με το Μαυροβούνιο η οποία αποτελεί την εκπλήρωση ενός από τα βασικά κριτήρια για την ελευθέρωση του καθεστώτος θεωρήσεων του Κοσσυφοπεδίου και σημαντικό επίτευγμα στο πνεύμα των σχέσεων καλής γειτονίας. Το Συμβούλιο σημειώνει την πρόθεση της Επιτροπής να υποβάλει αξιολόγηση του τελικού κριτηρίου αναφοράς σχετικά με την ενίσχυση των επιδόσεων στον τομέα της καταπολέμησης του οργανωμένου εγκλήματος και της διαφθοράς και καλεί την Επιτροπή να υποβάλει έκθεση σχετικά με το εάν εξακολουθούν να τηρούνται τα υπόλοιπα κριτήρια αναφοράς.
64. Το Συμβούλιο εκφράζει την ικανοποίησή του για το γεγονός ότι οι κοινοβουλευτικές και δημοτικές εκλογές που διεξήχθησαν το 2017 ήταν εν γένει ανταγωνιστικές και χαρακτηρίστηκαν από ορθή διαχείριση στις περισσότερες περιοχές του Κοσσυφοπεδίου. Ωστόσο, το κλίμα της προεκλογικής εκστρατείας αμαυρώθηκε από μια έντονη τάση εκφοβισμού ενδοσερβικού χαρακτήρα εντός πολλών σερβικών κοινοτήτων του Κοσσυφοπεδίου. Γενικότερα, το Συμβούλιο καλεί το Κοσσυφοπέδιο να αντιμετωπίσει τις μακροχρόνιες αδυναμίες της εκλογικής διαδικασίας υπό την καθοδήγηση των συστάσεων της ΕΕ για αποστολές εκλογικών παρατηρητών σε στενή συνεργασία με άλλους διεθνείς παράγοντες, συμπεριλαμβανομένου του ΟΑΣΕ/ODIHR.

65. Το Συμβούλιο ενθαρρύνει περαιτέρω προσπάθειες για την επίτευξη συναίνεσης σε ολόκληρο το πολιτικό φάσμα με στόχο την προώθηση της ευρωπαϊκής ατζέντας του Κοσσυφοπέδιου. Η Συνέλευση θα πρέπει να βελτιώσει σημαντικά τις επιδόσεις της στο πλαίσιο του ρόλου της ως του βασικού φόρουμ για τις νομοθετικές εργασίες, τον πολιτικό διάλογο και την αντιπροσώπευση, καθώς και στο πλαίσιο των εποπτικών της καθηκόντων. Το Συμβούλιο εκφράζει την ανησυχία του για τα επαναλαμβανόμενα κρούσματα βίας στη Συνέλευση κατά την ψηφοφορία για την οριοθέτηση των συνόρων.
66. Το Συμβούλιο παροτρύνει έντονα το Κοσσυφοπέδιο να επιταχύνει την εφαρμογή των ολοκληρωμένων μεταρρυθμίσεων που απαιτούνται για την εκπλήρωση των υποχρεώσεών του δυνάμει της ΣΣΣ, προκειμένου να επωφεληθεί πλήρως από τις δυνατότητες που προσφέρει αυτή η συμφωνία. Το Συμβούλιο καλεί το Κοσσυφοπέδιο να εντείνει τις προσπάθειές του να ολοκληρώσει την πλήρη εφαρμογή του Ευρωπαϊκού Προγράμματος Μεταρρυθμίσεων του Νοεμβρίου 2016, με στόχο τη βελτίωση του κράτους δικαίου και της κοινωνικοοικονομικής ανάπτυξης στο Κοσσυφοπέδιο και την επίτευξη ικανοποιητικών επιδόσεων στην εφαρμογή της ΣΣΣ.
67. Το Συμβούλιο εκφράζει την ικανοποίησή του για τις βελτιώσεις που έχουν επέλθει στο επιχειρηματικό περιβάλλον και καλεί το Κοσσυφοπέδιο, σύμφωνα ιδίως με τα κοινά συμπεράσματα του οικονομικού και δημοσιονομικού διαλόγου μεταξύ ΕΕ και Δυτικών Βαλκανίων και Τουρκίας, να εντείνει τις προσπάθειές του για την καταπολέμηση της διαφθοράς και της άτυπης οικονομίας, τη μείωση της υψηλής ανεργίας, ιδίως της ανεργίας των νέων, τη βελτίωση των διαδικασιών σύναψης δημόσιων συμβάσεων, την προστασία των δικαιωμάτων ιδιοκτησίας των επενδυτών της ΕΕ, με σκοπό τη διασφάλιση της αποτελεσματικής εκτέλεσης των διαδικασιών εφαρμογής των συμβάσεων, τη βελτίωση της εκπαίδευσης, την ενίσχυση των θεσμικών ικανοτήτων και την ενίσχυση της φορολογικής διοίκησης, καθώς και τη συνολική ανθεκτικότητα του τραπεζικού τομέα. Στον σημαντικό τομέα της ενέργειας, το Κοσσυφοπέδιο οφείλει να αυξήσει την ενεργειακή αποδοτικότητα, να προωθήσει τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και να δώσει συνέχεια στη δέσμευσή του για τον παροπλισμό του σταθμού παραγωγής ενέργειας «Κοσσυφοπέδιο Α», που αποτελεί μία από τις μεγαλύτερες πηγές ρύπανσης στα Δυτικά Βαλκάνια, μεταξύ άλλων για να βελτιώσει την ποιότητα ζωής.

68. Το Συμβούλιο καλεί το Κοσσυφοπέδιο να εντείνει επείγοντως τις προσπάθειές του για να βελτιώσει το κράτος δικαίου, μεταξύ άλλων τη δικαστική ανεξαρτησία και την τήρηση της νομιμότητας. Το Συμβούλιο σημειώνει ότι η κατάσταση στο βόρειο Κοσσυφοπέδιο θέτει ιδιαίτερες προκλήσεις, ιδίως όσον αφορά την καταπολέμηση των εγκληματικών δικτύων, η οποία απαιτεί επείγουσα και αποτελεσματική συνεργασία όλων των εμπλεκόμενων φορέων, και εξακολουθεί να ανησυχεί ιδιαίτερα για τη δολοφονία του Oliver Ivanović στη βόρεια Μίτροβιτσα τον Ιανουάριο του 2018. Τονίζει ότι είναι αναγκαίο οι αυτουργοί να προσαχθούν στη δικαιοσύνη. Το Κοσσυφοπέδιο πρέπει επίσης να συνεχίσει να εντείνει την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος και της διαφθοράς. Το Συμβούλιο εκφράζει την ανησυχία του σχετικά με τον εκτοπισμό έξι Τούρκων πολιτών χωρίς σεβασμό των αναγνωρισμένων δικαιωμάτων τους. Το Συμβούλιο σημειώνει ουσιαστική πρόοδο στην καταπολέμηση της ριζοσπαστικοποίησης, του εξτρεμισμού και της τρομοκρατίας και ενθαρρύνει την συνέχιση των προσπαθειών. Στο πλαίσιο αυτό, το Συμβούλιο τονίζει ιδιαίτερα την ανάγκη αποτελεσματικής και εντατικής περιφερειακής και διεθνούς συνεργασίας, μεταξύ άλλων με την Ευρωπόλ και την Eurojust, με πλήρη σεβασμό των κανόνων τους και με την επιφύλαξη της θέσης των κρατών μελών ως προς το καθεστώς.
69. Όσον αφορά τη μεταρρύθμιση της δημόσιας διοίκησης, πρέπει να εφαρμόζεται πολιτική αξιοκρατικών και διαφανών προσλήψεων και να ισχύουν αντικειμενικά κριτήρια για τις προαγωγές και τις απολύσεις, συμπεριλαμβανομένης της περίπτωσης των ανεξάρτητων οργάνων και οργανισμών προκειμένου να εξασφαλίζεται η ανεξάρτητη λειτουργία και η αποτελεσματική διαχείρισή τους. Η αποτελεσματική προαγωγή και προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων σε ολόκληρο το Κοσσυφοπέδιο πρέπει να συνεχιστεί, συμπεριλαμβανομένης της πλήρους προστασίας της πολιτιστικής και θρησκευτικής κληρονομιάς. Θα πρέπει να αντιμετωπιστεί το θέμα της ένταξης και της προστασίας ατόμων που ανήκουν σε μειονότητες και να καταβληθούν περισσότερες προσπάθειες ώστε να εφαρμοσθεί το υφιστάμενο νομικό πλαίσιο για τη διασφάλιση ενός ασφαλούς περιβάλλοντος και την προστασία των δικαιωμάτων τους στην ιδιοκτησία, καθώς επίσης και να ενισχυθεί η κοινωνική συνοχή.
70. Όσον αφορά τον διάλογο υπό την αιγίδα της ΕΕ μεταξύ Πρίστινας και Βελιγραδίου, το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για το γεγονός ότι αμφότερες οι πλευρές έχουν δεσμευτεί απέναντι στην Ύπατη Εκπρόσωπο να εργαστούν για την πλήρη εξομάλυνση των σχέσεων, μεταξύ άλλων με τη μορφή νομικά δεσμευτικής συμφωνίας, η οποία είναι καίριας σημασίας για τις ευρωπαϊκές πορείες τους και ζωτικής σημασίας για τη βιώσιμη περιφερειακή σταθερότητα.

71. Το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για την από καιρό αναμενόμενη έναρξη των εργασιών της ομάδας διαχείρισης για τη σύνταξη του καταστατικού της Ένωσης/Κοινότητας δήμων σερβικής πλειοψηφίας στο Κοσσυφοπέδιο, με βάση τη συμφωνία των Βρυξελλών του 2013 και τη συμφωνία του Αυγούστου του 2015, και αναμένει από τις δύο πλευρές να συμμετάσχουν εποικοδομητικά στη διαδικασία προκειμένου να εκπληρώσουν ταχέως αυτή την από μακρού δέσμευση. Το Συμβούλιο απευθύνει έκκληση για ταχεία αντιμετώπιση των εναπομεινάντων εμποδίων στην υλοποίηση της συμφωνίας για την ενέργεια. Λαμβάνοντας υπόψη τον αργό ρυθμό της προόδου, το Συμβούλιο τονίζει ότι είναι σημαντικό να ολοκληρωθεί η εφαρμογή όλων των υπόλοιπων προηγούμενων συμφωνιών και ιδίως εκείνων που αφορούν τη γέφυρα της Mitrovica, την ολοκληρωμένη διαχείριση των συνόρων και την αμοιβαία αναγνώριση των διπλωμάτων. Το Συμβούλιο καλεί το Κοσσυφοπέδιο να εφαρμόσει γρήγορα και καλόπιστα τις υποχρεώσεις που του αναλογούν βάσει των υφιστάμενων συμφωνιών και να συνεργαστεί εποικοδομητικά με τη Σερβία για την εκπόνηση και την εφαρμογή μελλοντικών συμφωνιών. Το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για την εφαρμογή της συμφωνίας για τη δικαιοσύνη το φθινόπωρο του 2017, η οποία εξασφαλίζει τη λειτουργία ενός ολοκληρωμένου δικαστικού συστήματος στο Κοσσυφοπέδιο και παρέχει σε όλες τις κοινότητες πρόσβαση στη δικαιοσύνη. Το Συμβούλιο θα συνεχίσει να παρακολουθεί εκ του σύνεγγυς τη σταθερή προσήλωση του Κοσσυφοπεδίου στην επίτευξη ορατής και βιώσιμης προόδου για την εξομάλυνση των σχέσεων με τη Σερβία, ώστε η Σερβία και το Κοσσυφοπέδιο να μπορέσουν να συνεχίσουν τις ευρωπαϊκές τους πορείες, χωρίς να μπορεί η μία χώρα να παρεμποδίζει τις προσπάθειες της άλλης και με την προοπτική να είναι αμφότερες σε θέση να ασκούν πλήρως τα δικαιώματά τους και να εκπληρώνουν τις υποχρεώσεις τους. Το Συμβούλιο εκφράζει την εκτίμησή του για το έργο της Υπατης Εκπροσώπου να διευκολύνει το διάλογο και αναμένει με ενδιαφέρον την περαιτέρω εντατική συνεργασία με τα μέρη, προκειμένου να επιτευχθεί συνολική εξομάλυνση.
72. Το Συμβούλιο υπενθυμίζει ότι η επίτευξη προόδου στη διαδικασία εξομάλυνσης των σχέσεων με τη Σερβία είναι βασική αρχή της ΣΣΣ και αποτελεί τη βάση για την ανάπτυξη των σχέσεων και της συνεργασίας μεταξύ της ΕΕ και του Κοσσυφοπεδίου.
73. ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΝΤΑΣ την βαθιά του ανησυχία για την απόπειρα κατάργησης των νόμων περί των ειδικών τμημάτων του Κοσσυφοπεδίου, το Συμβούλιο προτρέπει το Κοσσυφοπέδιο να διατηρήσει σταθερή την προσήλωσή του όσον αφορά τα ειδικά τμήματα, σε πλήρη συμμόρφωση με τις διεθνείς υποχρεώσεις του και προκειμένου να αποδείξει ότι καταβάλλει πραγματικές προσπάθειες για την κατοχύρωση του κράτους δικαίου, των θεμελιωδών ελευθεριών, της δικαιοσύνης και της συμφιλίωσης.

74. Το Συμβούλιο εκφράζει την ικανοποίησή του για τη συμφωνία σχετικά με την παράταση της αποστολής EULEX έως τον Ιούνιο του 2020. Καλεί το Κοσσυφοπέδιο να συνεχίσει να συνεργάζεται στενά και αποτελεσματικά με την EULEX και να συμβάλλει ενεργά στην πλήρη και ανεμπόδιστη εκτέλεση της εντολής της.
75. Το Συμβούλιο χαιρετίζει τη σύναψη και την έναρξη ισχύος της συμφωνίας-πλαισίου μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Κοσσυφοπεδίου σχετικά με τις γενικές αρχές για τη συμμετοχή του Κοσσυφοπεδίου σε προγράμματα της Ένωσης και τονίζει ότι είναι σημαντικό για το Κοσσυφοπέδιο να επωφεληθεί πλήρως από αυτά τα προγράμματα. Εκφράζει ικανοποίηση για το γεγονός ότι το Κοσσυφοπέδιο θα συμμετάσχει στο Erasmus+, το COSME (Πρόγραμμα για την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων και τις ΜΜΕ), το πρόγραμμα «Ευρώπη για τους πολίτες» και το πρόγραμμα «Δημιουργική Ευρώπη».
-